

Prof. dr hab. Jan Holeksa
Zakład Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska
Wydział Biologii UAM
ul. Uniwersytetu Poznańskiego 6
61-614 Poznań

Hodnotenie

pedagogických výsledkov ako aj vedeckej a publikačnej činnosti doc. Ing. Stanislava Kucbela, PhD., pedagogického a výskumného pracovníka Katedry pestovania lesov, Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene v súvislosti s postupom pre udelenie titulu profesor.

Základ pre hodnotenie

Toto hodnotenie bolo vypracované na základe podkladov poskytnutých dekanom Lesníckej fakulty TU, ktoré som dostal v papierovej forme. Potvrdzujem, že prijaté materiály boli správne pripravené a sú dostatočné na vytvorenie názoru na pedagogickú aktivitu, ako aj vedeckú a publikačnú činnosť doc. Ing. Stanislava Kucbela, PhD., kandidáta na titul profesora.

Profil kandidáta na titul profesora

Doc.Ing.Stanislav Kucbel, PhD., v roku 1999 vyštudoval Lesnícku fakultu Technickej univerzity vo Zvolene. Po ukončení štúdia spojil všetku svoju pedagogickú a vedeckú činnosť s katedrou pestovania lesov na lesníckej fakulte TU Zvolen. V rokoch 1999–2000 bol interným doktorandom na tejto katedre a potom zostal zamestnaný ako asistent. Dvadsať rokov je členom rovnakého pedagogického a výskumného tímu pod vedením profesora Milana Sanigu. V roku 2006 získal titul PhD na základe obhajoby dizertačnej práce s názvom „Štruktúra porastov a optimalizácia pestovateľských opatrení vo vysokohorských lesoch v oblasti Nízkych Tatier“. Po ôsmich rokoch, v roku 2014, mu bol na základe úspešne ukončenej habilitačnej práce udelený titul docent. Podkladom pre získanie tohto titulu bola rozsiahla monografia: „Časová a priestorová variabilita štruktúr vysokohorských smrekových lesov Slovenska“.

Hodnotenie pedagogickej činnosti

Doc.Ing. Stanislav Kucbel, PhD., je vysokoškolský učiteľ, ktorý vzdeláva študentov lesníctva v širokej škále predmetov na všetkých stupňoch štúdia, od bakalárskeho, inžinierskeho až po doktorandské štúdium. V posledných rokoch bol koordinátorom dvoch predmetov na inžinierskom štúdiu a jedného na doktorandskom štúdiu. Okrem toho sa podieľal na koordinácii prednášok, viedol tiež cvičenia v deviatich ďalších predmetoch: štyri v bakalárskom štúdiu, tri v inžinierskom a dva v doktorandskom štúdiu. Zvlášť chcem zdôrazniť veľké množstvo predmetov, ale aj široké spektrum ich tém. Spektrum premetov, ktoré koordinuje alebo viedie predstavuje rôzne aspekty pestovania lesov, vrátane základov pestovania lesov, pestovania lesov v súvislosti s ich spoločenskými funkciami, pestovania lesov s polovníckou funkciou, prírode blízkom pestovaní lesov a obnovy lesov. Viedie aj prednášky v oblasti lesníckej dendrológie, história lesníctva, funkčne integrovaného lesného hospodárstva a metód výskumu prírodných lesných ekosystémov. Pedagogické pôsobenie v uvedených predmetoch dokazuje veľké nasadenie doc. Ing. S. Kucbela, PhD., vo vzdelávaní

študentov na Lesníckej fakulte TU Zvolen. Potvrdzuje to tiež rozmanitosť jeho zamerania a široké vedomosti v oblasti lesníctva a ekológie lesa.

Po získaní doktorského titulu v roku 2006 doc.Ing. S. Kucbel,PhD., pôsobil ako vedúci bakalárskych a diplomových prác. V rokoch 2007–2020 bolo pod jeho vedením vypracovaných 17 bakalárskych a 20 inžinierskych prác. Táto aktivita tiež dokazuje jeho veľké odhadanie vzdelávať študentov. Väčšina prác sa týkala vysokohorských smrekových porastov: štruktúra a dynamika porastov, obnova smreka, mŕtve drevo, rýchlosť hrúbkového prírastku stromov a zásady pestovania vysokohorských lesov. Podobné práce boli vykonávané aj v horských zmiešaných lesoch a bukových lesoch. Študenti pod vedením doc. Kucbela tiež uskutočnili výskum vývoja porastov po disturbanciach v dôsledku vetra, ohnísk spôsobených hmyzom a v oblastiach s pôsobením priemyselných imisií; zaoberal sa tiež metódami prebudovy rovnorodých smrekových porastov na zmiešané a viacgeneračné/viacetážové porasty; študoval vplyv raticovej zveri na obnovu porastov. Takáto široká škála bakalárskych a diplomových prác bola možná vďaka rozsiahlym vedeckým skúsenostiam doc. Kucbela a jeho komplexným poznatkom z oblasti lesníctva a ekológie lesa.

Doc. Ing. Stanislav Kucbel je vedúcim jednej vypracovanej a obhájenej dizertačnej práce. Doktorandská práca bola venovaná diferenciácii štruktúry porastov a ich dynamike v prírodných lesoch na Slovensku. Ďalší doktorand, ktorého promotorom je kandidát na titul profesora je v závere ukončenia doktorskej dizertácie. Práca pojednáva o štruktúre, diferenciácii a regeneračných procesoch v NPR Badinsky prales. Obe zadania, ktorými sa zaoberali doktorandi doc. Kucbel, súvisia s fungovaním lesných ekosystémov a sú veľmi dôležité z hľadiska vývoja poznatkov o prírodných procesoch, ktoré formujú štruktúru a dynamiku horských lesov strednej Európy.

Doplňok pedagogickej činnosti doc. Stanislava Kucbela pre študentov predstavujú vypracované dvoje skriptá, ktorých je spoluautorom. Prvé, vypracované v roku 2005, ktorej spoluautorom je doc. Peter Jaloviar, obsahuje programy a návody cvičení z predmetu Pestovanie lesov. Druhé skriptum, ktoré bolo vypracované spolu s prof. Milanom Sanigom z roku 2012, sa týkalo „Prírode blízkeho pestovania lesa“. Rok po vydaní slovenskej verzie skripta autori pripravili anglickú verziu.

Doc. Stanislav Kucbel sa tiež podieľa na organizácii výučby doktorandov na Lesníckej fakulte TU. Je členom viacerých komisií zodpovedných za organizáciu doktorandského štúdia v oblasti pestovania lesa, ochrany lesov a ekosystémových služieb. Som presvedčený, že doc. Ing. Stanislav Kucbel, PhD., je akademický učiteľ s rozsiahlymi skúsenosťami, ktorý sa venuje prenosu vedomostí študentom Lesníckej fakulty TU, veľmi často vedie študentov pripravujúcich svoje diplomové práce a poskytuje svoje skúsenosti doktorandom. Komplexná didaktická činnosť doc. Ing. Stanislava Kucbela na všetkých stupňoch vzdelávania mi umožňuje povedať, že má príslušné pedagogické kompetencie na to, aby sa stal akademickým učiteľom s titulom profesor.

Posúdenie vedeckej činnosti

V oblasti výskumu sa doc. Ing. Stanislav Kucbel venuje problematike v oblasti ekológie lesov, ktorú šikovne kombinuje s problematikou pestovania lesov. Vysokohorské smrekové lesy, ktorým venoval niekoľko desiatok svojich publikácií, sú obzvlášť zaujmovými objektami jeho výskumu. Napriek tomu v jeho publikáčnej aktivite existuje aj tucet štúdií o fungovaní horských lesov, ako aj výskumu dubových a jaseňových lesov v nižších polohách. Vo svojom výskume sa snaží identifikovať procesy, ktoré sú určujúce pre fungovanie prírodných lesných ekosystémov. Týmto spôsobom využíva osobitosť lesov Slovenska, ktoré má jedno z najvyšších percent prírodných lesov medzi európskymi krajinami. Prirodzené zmeny v štruktúre týchto lesov, poruchy v nich sa vyskytujúce a procesy obnovy, ktoré v nich

prebiehajú, boli predmetom niekoľkých desiatok jeho publikácií. Okrem oblasti pestovania lesov som v priloženom zozname napočítal viac ako 20 položiek, ktorých problematika je rôznorodá. Doc. Kucbel sa okrem iného zaoberal výskumom hrúbkového prírastku drevín, znižením rizika poškodenia porastov vetrom použitím vhodných pestovných postupov, podmienkami uprednostňujúcimi prirodzenú obnovu vrátane vplyvu svetelných podmienok na rast prirodzenej obnovy drevín, rekonštrukciou rovnorodých smrekových porastov a výskumom priestorovej štruktúry porastov po veľkoplošných poruchách.

Významné miesto v práci doc. S. Kucbela zaujímajú vedecké monografie týkajúce sa štruktúry, dynamiky, disturbančného režimu, regeneračných procesov a mŕtveho dreva v lesoch národných prírodných rezervácií na celom Slovensku. V rokoch 2008–2019 vyšlo trinásť zväzkov. Väčšinu z nich pripravili tímy viacerých autorov pod vedením prof. Milana Sanigu, zatial čo v prípade výskumu vysokohorských smrekových lesov Nízkych Tatier je jediným autorom doc. Kucbel.

Osobitné miesto vo svojich prácach venuje doc. Kucbel štúdiu dlhodobej dynamiky prírodných lesov vyplývajúcich z časovo dlhých výskumov uskutočňovaných na trvalých výskumných plochách. Pokračuje v práci, ktorú pred niekoľkými desaťročiami inicioval profesor Štefan Korpel. Udržanie kontinuity týchto pozorovaní je pre nás dôležitou úlohou aj ďalšie generácie lesných ekológov. Doc. Kucbel spolu so svojimi kolegami z Katedry pestovania lesov plní mimoriadne dôležitú povinnosť, ktorou je starostlivosť o zachovanie výskumnej kontinuity našich predchodcov. Jeho úlohou, ako som zistil zo zoznamu publikácií, je zabezpečiť kontinuitu sledovaní na trvalých výskumných plochách vo vysokohorských smrekových lesoch Vysokých Tatier, Nízkych Tatier a Beskýd.

Výskumná problematika doc. S. Kucbela zahŕňa aj otázky vývoja koreňových systémov drevín, ekológiu tisu a úlohu mŕtveho dreva v lesných ekosystémoch. Tu nie je miesto pre podrobnejší popis všetkých aktivít, pretože by to zaberala veľa miesta. Je však potrebné zdôrazniť rozsiahle vedecké záujmy kandidáta na titul profesora, ktoré sa odrážajú v predtým diskutovaných pedagogických aktivitách. Vydanie viac ako 100 publikácií, ktoré vyšli za posledných 20 rokov svedčí o tom, že doc. Stanislav Kucbel dosiahol samostatnosť vo svojej vedeckej práci pred mnohými rokmi a je vedcom orientovaným sa v moderných poznatkoch v oblasti ekológie lesov a pestovania lesa. Jeho poznatky a skúsenosti z výskumnej práce mu bezpochyby okrem znásobenia vedeckých úspechov umožňujú byť aj veľmi dobrým učiteľom, ktorý podporuje rozvoj mladých adeptov poznávania prírody a pripravuje budúcich adeptov lesného inžinierstva na prácu v lesnom hospodárstve. To všetko mi umožňuje dospiť k záveru, že vedecká činnosť doc. Stanislava Kucbela je dostatočná na to, aby sa uchádzal o titul profesora v odbore pestovanie lesov.

Posúdenie publikačnej činnosti

Vedecké aktivity doc. Ing. Stanislava Kucbela, PhD., predstavujú spolu 129 položiek. Obsahujú 15 originálnych článkov publikovaných v časopisoch indexovaných v databáze JCR. Prezentované boli v renomovaných medzinárodných časopisoch ako: Biodiversity and Conservation, European Journal of Forest Research, Forest Ecology and Management, Forestry and Forests. V databáze Scopus je celkovo 31 článkov, v ktorých jedným z autorov je kandidát. Jeho výstup zahŕňa ďalších 13 vedeckých monografií a niekoľko desiatok prác publikovaných v zahraničných a domácich recenzovaných časopisoch. Celkový počet originálnych vedeckých prác, ktorých bol doc. S. Kucbel prvým autorom alebo spoluautorom je 83. Okrem toho je tiež autorom alebo spoluautorom 32 príspevkov, ktoré boli prezentované v materiáloch z medzinárodných a národných vedeckých konferencií, 2 konferenčných abstraktov, 3 skript pre študentov a niekoľko ďalších štúdií a editorom troch tematických zborníkov prác. Jedná sa o bohatú, rôznorodú vedeckú produkciu, ktorá sa za

posledných 20 rokov každý rok zvýšila priemerne o 6 položiek. To dokazuje veľkú aktivitu kandidáta na titul profesora v publikačnej činnosti.

Publikačná aktivita doc. S. Kucbela sa zvýšila po dosiahnutí jeho habilitácie v roku 2015. Počas tohto obdobia bola publikovaná 1/3 jeho vedeckých príspevkov, vrátane takmer 40% pôvodných vedeckých prác a 2/3 článkov indexovaných v databáze JCR. V posledných rokoch sa zreteľne zlepšila vedecká odozva jeho príspevkov v národnej a medzinárodnej vedeckej komunite. Podľa databázy Scopus boli publikácie, kde bol spoluautor doc. Kucbel do roku 2014 citované 57-krát, od roku 2015 sa počet citácií zvýšil o 361. Len v roku 2020 boli príspevky s jeho účasťou citované 76-krát, tento rok už 59-krát (Scopus; k 13. 7. 2021).

O významnej úlohe doc. S. Kucbela týkajúcej sa rozvoja poznatkov v oblasti pestovania lesa a ekológie lesa dokazuje aj jeho účasť na realizácii 22 výskumných projektov, z toho v 9 projektoch po získaní habilitácie. Bol zástupcom vedúceho v 4 projektoch VEGA a členom tímov realizujúcich 6 projektov APPV, členom 7 projektov VEGA a 5 projektov agentúr ministerstva školstva v oblasti štrukturálnych fondov EÚ.

Rozsah a rozmanitosť vedeckých výstupov doc. Ing. Stanislava Kucbela, PhD., jeho akceptovanie vo vedeckej komunite, ako aj účasť na realizácii mnohých výskumných projektov sú ďalším silným argumentom pre udelenie titulu profesor.

Zhrnutie stanoviska

Doc. Ing. Stanislav Kucbel, PhD., splňa kritériá pre udelenie titulu profesor so značným presahom. Jeho počet odpracovaných rokov je dvakrát dlhší ako je potrebné, viedol oveľa väčší počet bakalárskych a inžinierskych prác, publikoval dvakrát toľko vedeckých monografií a viac ako dvakrát toľko článkov v časopisoch indexovaných v databázach Web of Science a Scopus a počet citácií na vedecké práce v recenzovaných časopisoch, ktorých je spoluautorom je niekoľkonásobne vyšší ako sa vyžaduje a takmer dvojnásobne vyšší v prípade iných časopisov. Splňa tiež kritérium týkajúce sa riadenia výskumných projektov. Doc. Kucbelovi chýba iba učebnica, treba si však uvedomiť, že je spoluautorom dvoch skript pre študentov.

Môžem konštatovať, že bohatá pedagogická činnosť doc. Ing. Stanislava Kucbela, PhD., skúsenosti z výskumnej práce potvrdené rozsiahlymi a rozmanitými publikačnými aktivitami a účasť na mnohých výskumných projektoch dokazujú, že je plne vyformovaným a nezávislým pedagogickým a výskumným pracovníkom. Pri svojej práci na lesníckej fakulte TU vhodne kombinuje tieto dve sféry odbornej činnosti. Podľa mňa doc. Ing. Stanislav Kucbel, PhD., splňa všetky predpoklady pre uchádzača o titul profesor.

Záver

Po oboznámení sa s aktivitami v pedagogickej a vedecko-výskumnej oblasti potvrdzujem, že doc. Ing. Stanislav Kucbel, PhD., splňa požiadavky uvedené vo vyhláške MŠ SR č.246 / 2019. Preto plne podporujem žiadosť doc. Ing. Stanislava Kucbela, o udelenie titulu profesora v odbore pestovanie lesov.

Poznaň, 13. 7. 21

prof. dr hab. Jan Holeksa

Preklad: prof. Ing. Milan Šaniga, DrSc.,